

ATELIERS IN ONTWIKKELING

Kindercampus in Hilversum

Door: Nicolette de Gooijer en Henk Veneman

Kinderen ontwikkelen zich niet van half negen tot half drie, maar de hele dag door en op verschillende gebieden. Zelden volgens een rechte lijn, maar met sprongen. Op de KinderCampus vinden we het belangrijk om daar ruimte voor te maken en de talenten van ieder kind te ontdekken, te benoemen en kansen te geven zich verder te ontwikkelen. Om hieraan tegemoet te komen, is er een breed aanbod van activiteiten op het gebied van kunst, cultuur, natuur, muziek, sport en techniek, zowel onder schooltijd als in de buitenschoolse opvang.

De start

In 2004 startte in Hilversum de KinderCampus, een organisatie voor basisonderwijs en buitenschoolse opvang. We kozen voor ErvaringsGerichtheid als pedagogische oriëntatie. Ons uitgangspunt is dat positief welbevinden en positieve betrokkenheid voorwaarden zijn voor de ontwikkeling van het kind. Wanneer deze geheel of gedeeltelijk afwezig zijn, is een kind niet of onvoldoende in ontwikkeling. Coach (onderwijsgevende), ouders en kind zoeken gezamenlijk naar oplossingen om het welbevinden en/of de betrokkenheid te verhogen. Zo proberen we aan te sluiten bij het natuurlijke ontwikkelingsproces van ieder kind.

Vormgeven

De school werd aanvankelijk vormgegeven vanuit de volgende praktische richtlijnen: jong en oud leren van elkaar in heterogene

thuisgroepen. Kinderen ontwikkelen hun talenten in ateliers. Na een korte 'thuisgroeptijd' gaan ze uiteen in ateliers voor vier tot twaalf jarigen. Kinderen kiezen onder andere uit een taalatelier, rekenatelier, techniek, wereldoriëntatie, kunst, sport en spel. Tenslotte houden kinderen hun ontwikkeling bij in 'trotsmappen'. De thuisgroepcoach heeft met ieder kind twee maal per jaar een gesprek hierover. In de periode daarna is er een portfoliogesprek met de ouders, waarin het kind de ouders laat zien waar het trots op is.

Blijven ontwikkelen

Om de ontwikkeling van de school goed in beeld te houden, waren er regelmatig evaluatiemomenten. Hieruit bleek dat de ateliers voor kinderen van vier tot twaalf jaar een te grote 'ontwikkelings spreiding' kenden om alle kinderen goed te kunnen bedienen. Ook

deelden we de mening dat de ateliers inhoudelijk sterker zouden worden als we vanuit een gezamenlijk thema werken. Verder gaven coaches aan dat ze door de groepsoverstijgende ateliers te weinig zicht kregen op de ontwikkeling van kinderen. Deze punten hebben ertoe geleid dat er in de praktijk aanpassingen zijn gedaan in de vormgeving. Zo kiezen we nu voor een thuisgroepindeling met een onderbouw (groep 0, 1, 2, 3), middenbouw (groep 4 en 5) en bovenbouw (groep 6,7 en 8), zodat de ontwikkelings spreiding minder groot is. We wilden ook meer tijd om ons met de thuisgroep te kunnen oriënteren op een thema. Daarom wordt momenteel gewerkt met thuisgroeptijd in de ochtend en ateliers in de middag. Ook zijn we begonnen met het weergeven van de ontwikkeling van kinderen in leer- en ontwikkellijnen. Voor deze leer- en ontwikkellijnen hebben we inspiratie opgedaan bij Basisschool De Klaverweide uit Almere, een school voor Natuurlijk Leren.

We hebben besloten het onderwijs meer thematisch aan te bieden vanuit een ontwerpschema, waarbij in een proces samen met de kinderen activiteiten worden ontwikkeld. We gaan uit van zes kerngebieden, namelijk: spel, onderzoeken en ontdekken, lezen en taal, rekenen en wiskunde, constructie (waaronder kunstzinnige activiteiten en techniek) en gesprekken. We vullen onze ateliers nu zoveel mogelijk met activiteiten die voortkomen uit de aangeboden thema's.

Trotsmappen, het portfolio op de KinderCampus

“Vanmiddag wil ik met jou een portfoliogesprek houden, Joris”. Joris kijkt me blij verrast aan bij deze mededeling. Voor mij is het iedere keer een aangename verrassing dat kinderen graag een portfoliogesprek met me voeren. Ik kan even niet gestoord worden, ben er helemaal voor het kind waar ik het gesprek mee ga voeren. Alle kinderen weten dit en houden er rekening mee. We gaan samen zitten, de portfoliomap wordt klaargelegd. We beginnen het gesprek met een aantal belangrijke vragen rond welbevinden om erachter te komen of Joris het goed maakt op school. Ook de coach benoemt wat hij of zij ziet. Bij een laag of wisselend welbevinden van het kind, worden oplossingen besproken om tot een hoger welbevinden te komen. Deze oplossingen worden als leerdoel geformuleerd in de eigen leerlijn van het kind. Daarna wordt dezelfde procedure gevolgd met betrekking tot de betrokkenheid. Ook hier worden leerdoelen geformuleerd voor de eigen leerlijn. Dan bekijken we de producten die Joris het afgelopen half jaar verzameld heeft. “Waarop ben

je nu het meest trots?” vraag ik Joris. Hij denkt er even over na, soms is dit best een lastige vraag. Er komt een tekening van een plattegrond van een kasteel naar boven, een schrijfschriftje waarin hij voor het eerst aan elkaar heeft geschreven en een uitnodiging die een kind in het kookatelier voor hem heeft gemaakt. Allemaal belangrijke documenten voor Joris. We zoeken ook een aantal foto's uit van de afgelopen periode: een kampfoto natuurlijk, waarin hij als journalist van de kampkrant andere kinderen aan het interviewen was. Een foto van het kunstproject over ontdekkingsreizen, een foto van de leesmarathon in de Kinderboekenweek waarbij de hele groep met een slaapzak op de grond lag te lezen. Van deze foto's maak ik een fotoblad en dat wordt toegevoegd aan zijn portfoliomap.

Het gesprek met Joris over zijn welbevinden en betrokkenheid en de werkjes en foto's die hij uitkiest

geven zowel Joris als mij inzicht in zijn ontwikkeling van het afgelopen half jaar. We kijken samen welke consequenties dit heeft voor zijn eigen leerlijn. In de map zit een document Leer- en Ontwikkellijnen. Hierop geef ik schriftelijk aan hoe de ontwikkeling van Joris verloopt: op het gebied van zijn persoonlijke ontwikkeling en de vak- en vormingsgebieden. Over een paar dagen krijgt dit gesprek een vervolg als de portfoliomap samen met Joris aan zijn ouders gepresenteerd wordt. In het gesprek kunnen ouders hierover vragen stellen, onderwerpen inbrengen. Na het gesprek mag de map één of twee weken mee naar huis om nog eens rustig door te kijken en bijvoorbeeld aan opa en oma te laten zien.

Teamscholing

Met handhaving van de pedagogische uitgangspunten van het eerste uur, heeft de KinderCampus zich verder ontwikkeld in de praktische vormgeving. Dat is een proces wat niet af is en misschien ook nooit af zal zijn. Op dit moment verdiepen we ons in de beginselen van onder andere contractwerk en zorgbreedte vanuit een ErvaringsGerichte optiek, in een op maat gemaakte teamcursus van het Expertisecentrum E.G.O. Dit zal in de toekomst leiden tot nieuwe ontwikkelingsstappen in de praktijk. Zo gaan we de toekomst met vertrouwen tegemoet!

Nicolette de Gooijer, Adjunct-directeur Kinder campus en Henk Veneman, directeur Kinder campus
directie@kindercampus.nl / www.kindercampus.nl